

КРЫВІНКА

СНЕЖАНЬ
№ 18 (190)
2016 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

КАЛОНКА РЭДАКТАРА

ДЫРЭКТАРА «БЕШАНКОВІЧЫ АГРАСЭРВІС» ЗВОЛЬНІЛІ

“Гаспадарка «Бешанковічы аграсэрвіс» велізарная - амаль 13 тыс. га сельгасугоддзяў, 8 тыс. га ворыўнай зямлі. Ранейшы дырэктар, які быў прызначаны два гады таму, аказанага даверу не апраўдаў. Па маладосці і недасведчанасці, не змог нават наладзіць дысцыпліну ў працоўным калектыве”, - пішуць “Віцебскія весці”.

Пра тое, што справы на прадпрыемстве ніжэй усялякай крытыкі, beshankovichy.by пісалі неаднаразова. Варта толькі прачытаць артыкул ад 20-га лютага 2015 года “Механізатары “Аграсервіса” з Двор Нізгалава і Сокарава змагаюцца за праўду”. У ім мы распавялі пра тое, як людзям пераналічылі заробкі і “зэканомілі” на гэтым нешта каля 30 мільёнаў.

Зноў цытуем газету: “З навядзення парадку і выканальніцкай дысцыпліны пачне сваю працу новы дырэктар Ірына Асташкевіч. Аб праблемах прадпрыемства яна ведае не па чутках, два гады працавала тут галоўным заатэхнікам.

- З вашым патэнцыялам зямлі трэба стварыць моцную кармавую базу для жывёлагадоўлі, - сказаў старшыня аблвыканкама Мікалай Шарстнёў. - А каб не страціць кіравальнасць, ўчасткі варта перавесці на ўмовы гасразліку, стымуляваць тых, хто здолеў знізіць выдаткі, перавыканаць план. Матывацыя працы спрацоўвае лепш пугі жорсткай дысцыпліны.”

Што ж, раіць яно прасцей, чым ствараць, пераводзіць, стымуляваць і г.д. Але ж найперш людзям трэба плаціць грошы за працу. А пра гэты “паказнік” у Бешанковіцкім раёне яўна забыліся. Бо такіх нізкіх заробкаў, як у нашым раёне, няма нідзе ў цэлай рэспубліцы.

Між тым старшыня аблвыканкама Мікалай Шарстнёў ставіць перад кіраўніцтвам вобласці задачу падваення (!!!)вытворчасці прадукцыі і атрыманай выручкі. Буйным сельгаспрадпрыемствам дапамогуць набыць новую тэхніку. А дырэктары пры прызначэнні на пасаду або падаўжэнні кантракту будуць прадстаўляць канкрэтныя разлікі па дасягненню зададзеных параметраў.

Мне ж здаецца, што папера ўсё сцерпіць, а вось ці скранецца з месца цяжкі сельскагаспадарчы воз, бабулька яшчэ надвое варажыла. Для нейкага зруху ў лепшы бок не перашкаджала б прыняць закон аб прыватнай уласнасці на зямлю і падтрымаць гаспадара, а не калгасы-гіганты.

Тых грошай, якія праелі нашыя калгасы, за апошнія два дзясяткі гадоў, як гіганты так і карлікі, хапіла б ужо, пэўна, на палёт да Марса.

Г.Станкевіч

* * * *

Мінулай ноччу зноўку выпаў снег.
Ён шыбаваў разведаным маршрутам:
узяў у сіняй Арктыцы разбег –
над Ранчыцамі скочыў з парашутам.

Па сцежцы крочыў, быццам чалавек,
шукаў начлег сярод былінак ломкіх,
а малады дубок ў густой траве
трымаў яго ў лістках, нібы ў далоньках.

Ён толькі ўвесну ўбачыў белы свет,
глядзеў на ўсё з цікаўнасцю дзіцячай.
Здавалася яму, не белы снег,
а быццам цуда нейкае ён бачыць.

Старыя галінастыя дубы
трымалі цішыню ў маўклівых кронах,
а гэты да цябе падобны быў,
такі ж вясёлы і бездабаронны.

Я не стрываў і да яго падбег,
адчуў цяпло дрыготкае далоняў.
Здарыўся цуд: халодны белы снег
мяне табой да краю запалоніў.

Г.Станкевіч

АБАРОНІМ ПРАВЫ

РАБОТНІКАМ “КАМУНАЛЬНІКА” ПЛАЦЯЦЬ МЕНШ

Як сведчаць цэтлікі з зарплатай, раней заробак за поўны месяц у рабочых бешанковіцкага “Камунальніка” складаў у сярэднім каля 350 рублёў. Цяпер жа, у кастрычніку і лістападзе, тыя ж працаўнікі атрымліваюць на рукі амаль на 100 рублёў менш.

Рабочым перасталі плаціць і за перапрацоўку часу. Замест гэтага ім прапануюць браць адгулы. І тады наогул выходзіць суцэльная эканомія заробкаў. Бо той жа самы аб’ём работы выконвае меншая колькасць людзей.

Скажам, мокрую шчапу на кацельнай закідваюць два аператары. Калі ж адзін змушаны ўзяць адгул, то другі работнік змушаны працаваць за дваіх, а заробак яму не падвышаецца.

Людзі не могуць нікуды паскардзіцца, бо ўсе баяцца згубіць працу. Яны звязаныя кантрактамі, і за любую скаргу на працадаўцу кантракты з імі могуць быць скасаваныя з-за любых надуманых прычын.

І падобная праблема існуе не толькі ў “Камунальніка”. Як сведчаць простыя людзі, заробкі ў Бешанковіцкім раёне ўразаюць усім, акрамя чыноўнікаў. А заробкі іхнія і так непараўнальныя па памеру.

Вядома, што ў нашым раёне найніжэйшыя заробкі ў рэспубліцы. Да чаго ж прывядзе іхняе далейшае зніжэнне? Хто прагне новай рэвалюцыі? Каму гэта выгадна, што народ вядуць да катастрофы?

Г.Станкевіч

СЭРВІС РАЙПО

ЗДАЁМ МЕТАЛАЛОМ: ДЗЕ ЗАКАПАНЫ САБАКА?

Раённае спажывецкае таварыства (райпо) закупляе металалом. Яго можна прывезці ў Бешанковічы самому, а можна не губляць час і замовіць транспарт на хату. Металалом прыедуць і забяруць. І адразу разлічацца.

І тое вельмі выгадна. Бо разлік адбываецца адразу ж, у той жа дзень. І ўсё было б цудоўна, каб не адзін нюанс. 50% разліку за металалом аддаецца грашыма, а 50% – прадуктамі. Але і тое нядрэнна: здаў чалавек, напрыклад, тону металалома, атрымаў 60 рублёў на рукі і на 60 рублёў яшчэ выбраў прадуктаў. Але вось тут якраз і закапаны сабака.

Справа ў тым, што прадукты вам ужо накладзеныя ў пакеты і прывезеныя. І сярод іх тыя, якія вам зусім не патрэбныя. Скажам, піва ці лімоны. Тым больш, што лімоны тыя, як гэта было ў маёй знаёмай з вёскі Х., папсаваныя – чорныя, з плесенню.

Падобна на тое, што райпо такім чынам спрабуе забіць двух зайцоў – сабраць металалом і пазбавіцца ад прадуктаў з пратэрміноўкай.

Ці гэта быў адзін з рэдкіх выпадкаў, ці тое ўжо адпрацаваная сістэма – мусяць сказаць сваё слова кампетэнтныя органы, якіх у нас хапае. Я ж хачу толькі параіць райпоўскаму начальству адмовіцца ад практыкі класці ў тыя пакеты піва. Бо ёсць выпадкі, што металалом збіраюць піянеры, а пакеты для разлікаў аднолькавыя, што для піянераў, што для пенсіянераў.

Г.Станкевіч

БУДАЎНІЦТВА

У НОВЫМ ДОМЕ ВЫПАДАЮЦЬ РАМЫ

Не мінуў і месяц, як жыццё жыхароў новага дома № 63 па вуліцы Урыцкага, які нядаўна здалі ў эксплуатацыю ў Бешанковічах, было азмрочана непрыемнасцямі.

У доме пачалі выпадаць рамы з балконных лоджый.

Адна гаспадыня знайшла сваю пабітую раму на зямлі, калі вярнулася дамоў з працы. У другой кватэры рама выпала ў той момант, калі гаспадыня адчыняла лоджыю. Прычым, яна адчыняла яна ў адным месцы, а рама выпала з іншага боку лоджыі.

Потым выпала яшчэ адна рама з лоджыі ў іншай кватэры.

Зразумела, што навасёлы звярнуліся ў будаўнічую арганізацыю ПМК, якая вяла будаўніцтва аб’екта. Але з майстрам дамовіцца не ўдалося, ён нават папракнуў жыльцоў, што яны не ўмеюць эксплуатаваць свае лоджыі.

Прыйшлося напісаць афіцыйную заяву ў арганізацыю. Толькі тады прыехала начальства і абяцала разабрацца. У панядзелак 19-га снежня лоджыі мусілі быць зашклёнымі.

Якія яшчэ неспадзяванкі прынясе жыхарам гэта навабудоўля – невядома.

Г. Станкевіч

трусяцінай, зробленай па но

НАША ЖЫЦЦЁ

ПАД КОРАНЬ РЭЖУЦЬ НАЙЛЕПШЫХ

У Бешанковічах на галоўнай плошчы паставілі Калядную елку. Яна мае вышыню 15 метраў, а размах галін каля дзесяці метраў. Расла елка не ў лесе, а ў вёсцы Нізгалава. Яе прызналі найлепшай з усіх елак-кандыдатак.

Для дастаўкі елкі задзейнічалі кучу тэхнікі: аўтамабіль МАЗ з прычэпам, пагрузчык "Амкадор", кран.

Працу па зразанню выконвалі асцярожна, каб нічога не пашкодзіць, каб елка не страціла сваёй прыгажосці. Пэўна, тое ўдалося.

Не адна гадзіна спатрэбілася, каб даставіць ёлку ў райцэнтр. Небяспечны груз суправаджала аўтаінспекцыя.

У сераду раніцай елка ўжо стаяла на плошчы, а сёння, 19-га снежня, яна заіскрылася агеньчыкамі. Праўда, замест каляднай зоркі па добрай савецкай традыцыі на ейную вяршыню пачапілі савецкую пяціканцовую зорку.

Для ўпрыгожвання святочнага строю елкі, плошчы і вуліцы Камуністычнай выкарыстоўваліся розныя элементы дэкору: гірлянды, шары. Асаблівая ўвага была ўдзелена святочнай ілюмінацыі, якая ў гэтым годзе стала яшчэ больш маляўнічай.

Ужо хутка навагодняя прыгажуня з'явіцца і на вуліцы Моладзевай.

А.Тутэйшы

УЛАДА ІНФАРМУЕ

НА СЕСІІ АБЛАСНОГА САВЕТА

Бешанковіцкім раёнам другі год запар не выконваецца паказчык па экспарце тавараў. Тут нязменна адмоўнае сальда знешнегандлёвага абароту. Пра малы і сярэдні бізнес у раёне на сесіі абласнога Савета, які засядаў 15-га снежня, не сказалі ні слова.

Па словах старшыні аблвыканкама Мікалая Шарстнёва, у 2016 годзе Віцебшчына спрацавала з чыстым прыбыткам, прыбыткам ад рэалізацыі, станоўчай рэнтабельнасцю продажаў. Выконваюцца заданні па шэрагу паказчыкаў, устаноўленых урадам і аблсаветам. Разам з тым не ўдалося забяспечыць аб'ём выпрацаванага валавога рэгіянальнага прадукту (ВРП) на ўзроўні 2015 года. Акрамя таго, ёсць праблемы з экспартам тавараў і паслуг, прыцягнута менш за палову ад задання прамых замежных інвестыцый на чыстай аснове. Для выпраўлення сітуацыі неабходна задзейнічаць патэнцыял невыкарыстоўваемых рэзерваў, з улікам чаго выбудоўваць стратэгію дзейнасці на будучы год, адзначыў кіраўнік вобласці.

Паводле ацэнкі намесніка старшыні аблвыканкама Алега Мацкевіча, з адмоўным вынікам спрацавалі ўсе асноўныя галіны, якія фармуюць ВРП, і для гэтага ёсць аб'ектыўныя прычыны. Аналізуючы сітуацыю, якая складваецца, асаблівы акцэнт Алег Мацкевіч зрабіў на двух кірунках.

Найважнейшы крытэр - экспарт

Па ацэнцы экспертаў, да 70% аб'ёму выпрабленай у галіне прадукцыі неабходна рэалізоўваць на замежных рынках для атрымання рэсурсаў на забеспячэнне жыццядзейнасці і развіцця рэгіёну. Пры гэтым умовы дзейнасці на знешніх рынках сталі больш жорсткімі.

- Цяпер даступны шырокі арсенал інструментаў і магчымасцяў для павышэння выніковасці дзейнасці на знешніх рынках, у распараджэнні рэгіёнаў патэнцыял спецыялізаваных абласных арганізацый, механізм дзяржаўнай падтрымкі экспарту. Укожным раёне можна вырашаць большасць пытанняў па прасоўванні прадукцыі за мяжу, упэўнены Алег Мацкевіч. Аднак другі год запар не выконваецца паказчык па экспарце тавараў Бешанковіцкага, Глыбоцкім, Лепельскім, Аршанскім, Полацкім, Талачынскім раёнамі. У Бешанковіцкім, Аршанскім, Талачынскім, Ушацкім, Шаркаўшчынскім - нязменна адмоўнае сальда знешнегандлёвага абароту.

- Сёння кіраўнік любога ўзроўню павінен разумець: без дыверсіфікацыі продажаў, замацавання на новых рынках, прывядзення ўсяго тэхналагічнага працэсу вытворчасці ў адпаведнасць з міжнароднымі стандартамі і тэхналагічнымі рэгламентамі станоўчага выніку не будзе. Больш за тое, ужо ўнутраны рынак запоўніцца імпартным таварам, а працоўны персанал апынецца незапатрабаваным, - падкрэсліў намеснік старшыні аблвыканкама. - Каб быць добрым экспарцёрам, трэба стаць і добрым імпарцёрам, неабходна кааперавацца, дзяліць рынкі, дамаўляцца, а не сядзець у баку і чакаць, калі сітуацыя вырашыцца сама сабой. У адваротным выпадку не будзе валюты ні для імпарту сыравіны, ні для тэхпераўзбраення.

Малы бізнес выходзіць на авансцэну

Алег Мацкевіч акцэнтаваў увагу яшчэ на адным прыярытэце развіцця - малым і сярэднім бізнэсе, які з'яўляецца важнай складовай часткай эканамічнай сістэмы рэгіёну і паспяхова дзейнічае на ўсіх галінах. Сёння ў прадпрымальніцкім сектары працуе больш за чвэрць эканамічна актыўнага насельніцтва вобласці. Ён істотна ўплывае на фарміраванне бюджэту ў Глыбоцкім, Аршанскім, Полацкім, Верхнядзвінскім раёнах, а ў Шаркаўшчынскім такія арганізацыі напаўняюць раённы бюджэт на 50%. Разам з тым нязначныя паступлення ад малога і сярэдняга бізнесу ў Гарадоцкім, Сенненскім, Докшыцкім раёнах, а таксама ў Наваполацку і Віцебску.

- Калі мы хочам павялічыць уклад прадпрымальніцтва ў эканоміку, то трэба дакладна разумець, што праца са здольнымі і ініцыятыўнымі людзьмі па стымуляванні іх да самастойнай эканамічнай дзейнасці павінна весціся пастаянна, а не па сітуацыі, - нагадаў Алег Мацкевіч.

А вынік такой працы можна адсачыць на прыкладзе стварэння новых прадпрыемстваў. За 10 месяцаў 2016 га прыступілі да дзейнасці 206 мікра- і малых арганізацый, створана 15 вытворчасцей. Пры гэтым арганізавана 1750 працоўных месцаў. Прыведзеныя лічбы, у асноўным, адносяцца да Аршанскага, Полацкага, Віцебскага раёнах, Віцебска і Наваполацка. Толькі ў Докшыцкім і Дубровенскім раёнах не створана ні аднаго прадпрыемства і вытворчасці, а гэты працэс мае асаблівую важнасць, бо дапамагае вырашаць эканамічныя задачы, праблемы занятасці насельніцтва. У 2017 годзе неабходна стварыць не менш 340 новых арганізацый, пры гэтым гарадскімі і раённымі выканкамамі запланавана рэалізацыя толькі 77 бізнес-планаў, здзіўляецца Алег Мацкевіч.

- Патэнцыял прадпрымальніцтва выкарыстоўваецца недастаткова, выканкамы недаацэньваюць яго значэнне як альтэрнатыўнага сектара эканомікі, здольнага забяспечваць эканамічны рост, занятасць насельніцтва і папаўненне бюджэту, - сказаў намеснік старшыні аблвыканкама. Пры гэтым для стварэння спрыяльнага бізнэс-клімату патрабуецца ўзгодненая работа ўсіх без выключэння дзяржаўных арганізацый.

"Віцебскія Весці"

ІНВЕСТЫЦЫІ

ПАБУДУЮЦЬ ТРУСАГАДОЎЧЫ КОМПЛЕКС

Акрамя прадукцыі "НаціВіты", якую пабудавалі яўна не для раённых патрэб, Бешанковічы будуць яшчэ карміць чужаземцаў таннай інавацыйнай трусяцінай, зробленай па новай тэхналогіі.

Сярод сённяшніх кіраўнікоў у Беларусі ёсць нямала такіх, у чые абавязкі ўваходзіць даведацца аб праблемах у рэгіёне, вызначыць дакладны кірунак і дапамагчы канкрэтным людзям у вырашэнні тых ці іншых пытанняў.

Адзін з іх – старшыня Дзяржкамітэта па навуцы і тэхналогіях Беларусі Аляксандр Шумілін.

На мінулым тыдні ён упершыню праводзіў прыём грамадзян у Віцебску.

Менавіта ад яго мы даведаліся, што зараз у рэспубліцы падрыхтавана трэцяя праграма інавацыйнага развіцця, у якую ўключана 76 праектаў. Пяць з іх будуць рэалізаваны на Віцебшчыне.

Сярод іншых праектаў – будаўніцтва інавацыйнага трусагадоўчага комплексу (ТАА «Бешанковічы Аграпрадукт»).

Аляксандр Шумілін назваў тры галоўныя ўмовы, па якіх праект можа ўвайсці ў Дзяржпраграму інавацыйнага развіцця. Па-першае, гэта новая для Беларусі тэхналогія, па-другое, стварэнне інавацыйнага прадукту з дабаўленым коштам не ніжэй сярэдняй па Еўрасаюзу і па-трэцяе, арыентаванасць на замежныя рынкі.

А.Тутэйшы

НАВІНЫ ПРАКУРАТУРЫ

АСЦЯРОЖНА - АШУКАНЦЫ!

У апошні час на тэрыторыі Бешанковіцкага раёна пачасціліся выпадкі махлярства з боку жыхароў г. Віцебска ў дачыненні да даверлівых грамадзян раёна. Ашуканцы пад выглядам індывідуальных прадпрымальнікаў прапануюць грамадзянам паслугі па вырабе мэблі і, аформіўшы фіктыўны заказ, атрымліваюць ад заказчыкаў перадаплату, а затым і ўсю суму па дамове. Калі грошы атрыманы і патрачаныя далёка не па прызначэнні, гэтыя асобы хаваюцца на тэрыторыі Расіі і толькі праваахоўным органам атрымоўваецца іх адшукаць і прыцягнуць да адказнасці.

Так, у 2015 годзе да крымінальнай адказнасці прыцягнуты па ч.1 арт. 209 КК Рэспублікі Беларусь грамадзянін Карастылёў, жыхар г. Віцебска, які прызнаны судом Бешанковіцкага раёна вінаватым у завалоданні маёмасцю шляхам падману і асуджаны на 2 гады пазбаўлення волі з адтэрміноўкай выканання пакарання на 1 год. Карастылёў Н.І. увайшоў у давер да дваіх жыхароў г.п. Бешанковічы і, не маючы намеру і магчымасці вырабіць мэблю, прыняў ад іх заказ на яе выраб, атрымаў часткамі грошы і перастаў выходзіць на сувязь.

Па аналагічным сцэнары ажыццявіў свой злачынны намер на завалоданне грашовымі сродкамі жыхара вёскі Бачэйкава Бешанковіцкага раёна грамадзянін Маслоўскі, жыхар г. Віцебска. Ня маючы намеру вырабляць мэблю для кухні па замове кліента, Маслоўскі атрымаў спачатку суму перадаплаты, а затым, прад'явіўшы кліенту фатаграфіі нібыта выраблена мэблі, знятай на мабільны тэлефон, і астатнюю суму па дамове. Атрыманыя грошы ў суме 3050 рублёў 60 капеек махляр патраціў на аплату здымнага жылля, выплату аліментаў, набыццё адзення і прадуктаў харчавання і з'езд у г. Маскву, дзе ўладкаваўся на працу. Не атрымаўшы ва ўстаноўлены тэрмін заказ, кліент моцна занепакоіўся, але знайсці махляра не змог. Прыйшлося звярнуцца ў праваахоўныя органы. Махляр быў выяўлены на тэрыторыі сумежнай дзяржавы прыцягнуты да крымінальнай адказнасці і асуджаны судом Бешанковіцкага раёна. У цяперашні час ён адбывае пакаранне 2 гады абмежавання волі з накіраваннем ў ПУАТ.

Характэрна, што ў абодвух выпадках пацярпелыя раней заказвалі мэблю ў гэтых асоб і былі задаволены выкананнем заказаў.

Ашуканцы панеслі пакаранне, а вось калі ашуканыя кліенты атрымаюць назад свае грошы, пакажа час.

Намеснік пракурора раёна малодшы саветнік юстыцыі Э. Лешанок

АБ'ЯВА

• *Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.*

• *Калі прачыталі "Крывінку", то калі ласка, перадайце знаёмым.*

• *Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamnikat.org/kryvinka.html каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.*

вай тэхналогіі.

25 ГАДОЎ СНД

БЕЛАВЕЖСКІЯ ПАГАДНЕННІ — НАЙЛЕПШЫ ПАДАРУНАК ДЛЯ БЕЛАРУСІ

Роўна 25 гадоў таму 8 снежня 1991 года Беларусь атрымала нечаканы калядны падарунак, якім пакуль так і не здолела напоўніцу скарыстацца.

Незапланаваная незалежнасць

Праз шмат гадоў, калі я стаў журналістам і неаднаразова сустракаўся, гутарыў са Станіславам Шушкевічам, у яго расповедах пра снежань 1991-га я рэгулярна чуў адно і тое ж: «Мы ехалі ў Віскулі зусім па іншай падставе, у нас і ў думках не было распускаць СССР, ствараць СНД».

І на самай справе, давайце паглядзім на храналогію падзей. 14 лістапада 1991-га кіраўнікі сямі з 12-ці саюзных рэспублік (Расія, Беларусь, Казахстан, Кіргізія, Таджыкістан, Туркменія, Узбекістан) і прэзідэнт СССР Міхаіл Гарбачоў заявілі пра сумесныя планы скласці дамову аб стварэнні ССД — Садружнасці Суверэнных Дзяржаў, якая павінна была прыйсці на змену СССР. Падпісанне новай «саюзнай дамовы» было прызначана на 9 снежня. Чакалі згоды з боку Украіны.

Аднак 1 снежня ва Украіне адбыўся рэферэндум, на якім народ большасцю падтрымаў Акт абвяшчэння незалежнасці Украіны ад 24 жніўня 1991-га. Барыс Ельцын адразу ж зрабіў заяву аб прызнанні незалежнасці Украіны, аб намеры ўсталяваць з ёй дыпламатычныя стасункі і скласці ўсёабдымную двухбаковую дамову.

4 снежня «Незалежная газета» са спасылкай на прэс-сакратара прэзідэнта РСФСР паведаміла, што Барыс Ельцын 6 снежня адпраўляецца ў Мінск. «Прэсу расійскі лідар супраць звычаю браць не збіраецца, таму што плануе акрамя афіцыйных таксама неафіцыйныя перамовы. У гэты ж час, як стала вядома з пэўных крыніц, у Мінск прыедзе і прэзідэнт Украіны Леанід Краўчук», — гаварылася ў артыкуле.

5 снежня Ельцын сустрэўся з Гарбачовым для абмеркавання перспектыў ССД у сітуацыі, калі народ Украіны настойвае на яе незалежнасці. Пасля сустрэчы ён заявіў журналістам, што «без Украіны саюзная дамова губляе ўсякі сэнс».

Пазней Станіслаў Шушкевіч так апісваў тое, што адбывалася: «Мы (Ельцын, Краўчук, Шушкевіч і прыбылыя з імі асобы) спаткаліся 7 снежня 1991 года ў Віскулях, каб абгаварыць пытанні паставак нафты і газу на Украіну і ў Беларусь». Па ўспамінах Шушкевіча, «нават збіраючыся ў Белавежскай пушчы па маім запрашэнні, мы першапачаткова не мелі намеру прымаць рашэнне аб выхадзе з СССР. Такіх нарыхтовак не было ні ў мяне і нашай дэлегацыі, ні, думаю, у іншых таксама». Трохі інакш апісваў становішча Леанід Краўчук: «Тэма спачатку была названая так: прыняць нейкую дэкларацыю або заяву наконт таго, што нова-агароўскі працэс зайшоў у тупік і што нам трэба шукаць нейкія новыя падыходы, рашэнні. <…> Мы пачалі рыхтаваць дакумент і пераканаліся, што проста дэкларацыяй, як першапачаткова меркавалася, не абысціся».

Вячаслаў Кебіч, які ў той час узначальваў беларускі ўрад, сцвярджае, што ініцыятарам Белавежскіх дамоваў выступіла расійская дэлегацыя, а само падпісанне было спантанным. Па яго словах, «усё гэта ведаў адзін Ельцын». Пры гэтым і Кебіч таксама ўпэўнены, што «ўся гэтая паездка задумвалася не з мэтай падпісання гэтай дамовы (аб распадзе СССР)», бо ні сам Кебіч, «ні Шушкевіч, ні Краўчук, ні Фокін з украінскага боку не ведалі, што будзе падрыхтаваны і падпісаны такі дакумент». Аказалася, што «расійская дэлегацыя з Шахраем, Шохіным, Бурбулісам прыехала толькі з папярэднім планам: калі справа будзе выгараць, калі будзе згода з боку Украіны, то можна будзе падпісаць дакумент». Кебіч растлумачыў, што расійскаму боку патрабавалася згода Украіны з-за таго, што «кантакт з Шушкевічам у Ельцына быў, а вось з Краўчуком у Ельцына скллаліся нацягнутыя адносіны».

З усіх гэтых апісанняў падзей, што адбываліся ў тым снежні, добра бачныя некалькі важных момантаў.

Па-першае, больш-менш выразнага плану дзеянняў не было ні ў кага. Па сутнасці, усе дзейнічалі па сітуацыі, ва ўмовах хаосу.

Па-другое, усе ўдзельнікі тых падзей разумелі, што Савецкі Саюз скончыўся, — але не ведалі, як гэта юрыдычна аформіць. Проста дэнансаваць дамову 1922 года было нельга — саюзныя структуры, найперш сілавыя, яшчэ існавалі не толькі фармальна, так што ўзнікала вялікая рызыка грамадзянскага канфлікту. Дый простыя грамадзяне хоць і галасавалі за незалежнасць, псіхалагічна яшчэ адчувалі сябе грамадзянамі СССР. І было складана прадказаць, чый бок яны зоймуць, калі пачнецца сур'ёзнае супрацьстаянне.

СНД у той момант з'явілася як свайго кшталту «дэмпфер», заклікаиы змякчыць удар, шок ад распаду СССР. Інакш кажучы, дзякуючы СНД у той момант распад СССР выглядаў не як аднамомантная падзея, а як працэс трансфармацыі Саюза ў нейкае іншае аб'яднанне рэспублік.

Для даведкі:

8 снежня 1991 года вышэйшыя службовыя асобы і кіраўнікі ўрадаў трох саюзных рэспублік: Барыс Ельцын і Генадзь Бурбуліс (РСФСР), Станіслаў Шушкевіч і Вячаслаў Кебіч (БССР), Леанід Краўчук і Вітольд Фокін (Украіна) падпісалі так званае Белавежскае пагадненне.

Прэамбула дакумента канстатавала, што «Саюз ССР як суб'ект міжнароднага права і геапалітычная рэальнасць спыняе сваё існаванне». Артыкул 1-ы абвяшчаў: «Высокія дагаворныя бакі ўтвараюць Садружнасць Незалежных Дзяржаў» (СНД).

Пагадненне заяўляла пра імкненне развіваць супрацоўніцтва ў палітычнай, эканамічнай, гуманітарнай, культурнай і іншых галінах. Артыкул 14-ы вызначаў Мінск «афіцыйным месцам знаходжання каардынацыйных органаў садружнасці».

10 нежня — Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь ратыфікаваў Белавежскія пагадненні.

(скарочана)

Дзяніс Лаўнікевіч
"Новы час"

ПРАЦОЎНАЯ МІГРАЦЫЯ

«КОГДА ПОЛУЧИЛА ПЕРВУЮ ЗАРПЛАТУ, ПЛАКАЛА»

Акушер-гинеколог из Бреста рассказывает о том, как рожают африканские женщины и что заставило ее переехать в другое полушарие планеты — в Анголу

— Я хотела быть кинозвездой. Пошла в художественно-театральное училище в Минске, но на экзаменах поняла, что это не мое. Не могу так перестраиваться, превращаться из одного человека в другого. Так поступила в медучилище, потом закончила медуниверситет, а в 45 лет снова пошла учиться в клиническуюординатуру, чтобы получить высшую категорию.

Елена Викторович, акушер-гинеколог из Бреста, и правда хорошо бы смотрелась в кино — улыбчивая блондинка с сияющими голубыми глазами, очень красивая женщина. В Беларуси она за 20 лет работы прошла путь от сельского врача до районного акушера-гинеколога.

Правда, после 20 лет врачебной практики в белорусских медучреждениях доктор поняла, что одним энтузиазмом сыт не будешь. Хотелось, чтобы любовь к работе соответственно вознаграждалась.

ГОД РАБОТЫ В АФРИКЕ — ЭТО 10 ЛЕТ РАБОТЫ ДОМА

— У меня было три работы: в роддоме Бреста, в железнодорожной больнице и в Центре профилактики СПИДа — вела прием и делала УЗИ. Я тогда купила квартиру под огромные проценты, и так получилось, что должна была выплачивать 500 долларов в месяц — весь свой заработок. Старшая дочь университет закончила, а младшую нужно было еще выучить. С мужем в разводе. Еще и ремонт надо сделать. Материальный вопрос встал очень остро, — вспоминает врач.

Елена Викторович заинтересовалась работой за границей. Поначалу, говорит, ей было просто любопытно узнать, как лечат в других странах. А потом поняла, что это шанс спасти семью от финансового краха. Знакомые рекомендовали поехать в Анголу, сказали, там уже работают врачи из Украины, России и Беларуси. Трудоустройством медиков занимается российская фирма. Энергичная врач рискнула: связалась с этой фирмой и через полгода после того, как узнала о такой возможности, уехала в Африку. Уже семь лет — с 2009 года — доктор работает в клинике горнодобывающей компании «Катока». Это предприятие — один из мировых лидеров по производству алмазов. Оно находится в тысяче километров от Луанды, столицы Анголы.

— Ожидания от переезда на другой край света оправдались?

— Я приехала в Анголу 1 декабря, а 25-го уже дали декабрьскую зарплату. Я ничего еще не делала: днем ходила по кабинетам, ночами учила португальский. Мне дали три месяца на изучение языка и подтверждение диплома. В Бресте все, что зарабатывала, я отдавала на кредит. Здесь мне выплатили чистый оклад врача — и он оказался в пять раз больше моего белорусского заработка на трех работах. Я стала считать: год работы в Анголе — это 10 лет работы дома, два года — 20 лет... Я так плакала! Мне так за родину стало обидно!

«НЕ ТРОГАЙТЕ МОЕГО РЕБЕНКА»

— Белорусские беременные отличаются от ангольских? Как рожают в Африке?

— Роды редко проходят в клинике, там в 80% случаев практикуют роды на дому. Им дешевле вызвать врача, чем платить за клинику. Рожают они самостоятельно, мужчин с того времени, как начинаются схватки, нет. Они уходят за деревню, в саванну — нет их! И только когда они услышат пение и пляски, приходят. Значит, родился ребенок. И еще у них так: солнце не должно дважды заходить над женщиной, которая в родах. Если проходят сутки, а женщина не родила — вызывают доктора. Вот я и езжу на ЧП и катастрофы, — смеется врач. — Женщина просит не дотрагиваться до ребенка, если я просто присутствую при родах. Она сама перевязывает, перегрызает пуповину, берет ребенка, кладет его на живот... «Это мой ребенок, мои бактерии — не трогайте его». Потом убрала все за собой, встала на колени, поцеловала мне ноги и ушла — так у них принято. Я все время задумываюсь: ведь точно так же наши прабабушки рожали! И никто не теряет сознание, не кричит от боли. Ну да, стонут, как все женщины, но истерик, как у нас в роддомах, не бывает.

И еще у них так принято: если женщина беременеет, они с мужем не живут половой жизнью, это запрещено и религией, и обычаями. Мужчина рядышком строит новую хижину, берет себе новую жену... Так и живут. Сколько сможешь женщин обеспечить, столько берешь. Они христиане, но у них разрешено многоженство. Много лет была война, она забрала мужчин. Анголане знают, что им надо расплодиться и восполнить население.

— Как там развита медицина?

— Я работаю в клинике, которая обслуживает только семьи сотрудников «Катоки». В ней самое современное оборудование, медикаменты совсем другие — европейские, бразильские. В Луанде есть клиники от красного креста, но они, конечно, не так обеспечены.

В Анголе я заметила, что там действенны простейшие антибиотики! Там никто не

(працяг на стар. 4)

ПРАЦОЎНАЯ МІГРАЦЫЯ

(пачатак на стар. №3)

лечит простую инфекцию по 10 — 15 дней. Приходит больной, ты даешь ему максимальную терапевтическую дозу сегодня, завтра — поддерживающую, а послезавтра он здоров. У меня есть больные со СПИДом, с туберкулезом, гепатитом — после 16 лет войны в Анголе много социальных болезней. Только там я впервые за свою врачебную практику увидела прямое переливание крови. И еще там нет санстанции! Их никто не контролирует, но после операций ни у кого нет абсцессов.

ТАМ ПОЗИТИВНО МЫСЛЯТ

— Как вас приняли в чужой стране? Вы быстро привыкли к другой культуре?

— Анголане называют меня ангелом — я белая, да еще и светловолосая. Там очень уважительное отношение к врачам. Меня даже в Луанде узнают. Приезжаю в банк, а они: «Доторэ, доторэ!» («Доктор, доктор». — Ред.).

Что было удивительно — там ничего не откладывают впрок. Закатки, как у нас, в Анголе не делают. Захотелось — пошли в саванну, набрали фруктов, поели и забыли. Завтра опять сходим. Может, на километр дальше пройдемся, зато ходить полезно для здоровья. Там позитивно мыслят!

Еще мне понравилось, как они относятся к смерти близких. По ангольским законам дается 8 дней отпуска только для того, чтобы человек вышел из стресса, не плакал на работе, а улыбался и занимался своим делом.

В Анголе не просто солнечно, там солнечные люди. Они всегда улыбаются! Этому я у них научилась. Там обязательно нужно обнимашки устраивать — два раза наклоняться щечками друг к другу. Все так делают, знакомые и незнакомые. За день каждый здоровается три раза. «Бон дие» — это значит пожелать доброго утра, «буа тарде» — доброго дня, «буа нойте» — доброй ночи. Невозможно не улыбаться, когда здороваешься третий раз за день!

— По дому не скучаете?

— Я пару раз в год приезжаю домой. Со всеми повидалась — и хочется обратно! Тут все несчастные, плачутся, смотрят в землю, все серое... Там у меня другая жизнь!

Очень много времени появилось для самообразования — мне теперь доступны португальские сайты и бразильская медицина. Я столько всего изучила! Бегаю, хожу в тренажерный зал, участвую во всех конкурсах в клинике. Дочкам каждый день присылаю фотографии или показываю в «скайпе», как я живу. Смеются, что я то танцую, то пою, а иногда говорят, мол, покажи нам солнце, у нас тут плохая погода. Я там живу такой полной жизнью — мне времени в сутках не хватает! Если и есть рай на земле, то он там, в Африке.

Оксана БРОВАЧ
www.kp.by

БЕЛАРУСЬ – РАСЕЯ

ІХ НАВУЧАЦЬ «ПРАВІЛЬНАЙ» ДРУЖБЕ З РАСЕЯЙ

Дыскусія ў беларускіх мэдыях і сацыяльных сетках з нагоды затрыманьня прыхільнікаў «рускага сьвету», блогераў расейскіх шавіністычных сайтаў Юрыя Паўлаўца, Дзьмітрыя Алімкіна і Сяргея Шыптэнкі найбольш зьвялася да пытаньня, як незалежнае грамадзтва павінна да гэтага ставіцца. Я ж паспрабую пагаварыць трохі на іншую тэму. Што за гэтым стаіць?

Да гэтага часу ўлады рэпрэсавалі толькі беларускіх нацыяналістаў. Чаму раптам беларусафобія, адмаўленьне беларускай дзяржаўнасьці і нацыі прызнаныя крымінальным злачынствам? Навошта гэта патрэбна Лукашэнку?

Сапраўды, сытуацыя трохі дзіўная і парадаксальная. Вось сілавікі і дзяржаўныя мэдыі закідаюць арыштаваным калюмністам тое, што яны дрэнна, крытычна ставіцца да беларускай незалежнасьці і дзяржаўнасьці, адмаўляюць яе.

Але пікантнасьць сытуацыі ў тым, што ў афіцыйным беларускім дыскурсе распад Савецкага Саюзу, у выніку якога ўзьнікла незалежная Беларусь, таксама абвяшчаецца катастрофай. Аляксандар Лукашэнка шмат разоў выказваў жаль аб развале СССР, называў гэта злачынствам, выхваляўся, што галасаваў супраць Белавескіх пагадненьняў (што няпраўда). Не далей як 30 верасьня 2016 году, выступаючы перад студэнтамі Пэкінскага ўнівэрсытэту, беларускі лідэр заявіў: «Я адназначна разглядаю распад Савецкага Саюзу як катастрофу, якая мела і мае нэгатыўныя наступствы ва ўсім сьвеце. Нічога добрага ад распаду мы не атрымалі». Значыць, зьяўленьне незалежнай Беларусі — гэта ныдобра?

Ці вось арыштаваных абвінавачваюць у тым, што яны ставяць пад сумнеў існаваньне беларускай нацыі. Зноў звернемся да першакрыніцы. Лукашэнка ня раз сьцьвярджаў, што «беларусы — гэта рускія са знакам якасьці», што «беларусы і рускія — адзін народ». Нібыта беларускай нацыі і няма.

Ці вось гэтым блогерам закідаюць, што яны дрэнна ставіліся да беларускай мовы. Але Аляксандар Лукашэнка на пачатку свайго кіраваньня казаў нешта падобнае. Выступаючы 1 сьнежня 1994 году на сэсіі Гомельскага гарсавету, ён выдаў такую рэпліку: «Людзі, якія гавораць па-беларуску, ня могуць рабіць нічога, акрамя як размаўляць на беларускай мове, таму што па-беларуску нельга выказаць нечага вялікага. Беларуская мова — бедная мова. У сьвеце існуюць толькі дзьве вялікія мовы — руская і ангельская». («Народная газета», 1 лютага 1995 г.)

Так што арыштаваным блогерам ёсьць на каго спасылацца. Мяркую, што іх адвакаты скарыстаюцца гэтым напоўніцу.

Выказваюцца вэрсіі, што гэтыя арышты патрэбныя Лукашэнку як яшчэ адзін аргумент у торгу з Расеяй. Маўляў, мы вызваляем прарасейскіх прапагандыстаў, а вы нам крэдыт, зьніжкі на газ, аднаўленьне паставак нафты ў ранейшым аб'ёме. Магчыма... Але ці стане Расея таргавацца па гэтым пытаньні? Ці захоча яна іх абараняць? Ці ўяўляюць яны для Масквы каштоўнасьць, каб за іх плаціць? Гэта для Захаду палітвязьні — справа прынцыпу, бо правы чалавека — прыярытэтная каштоўнасьць. А ў сёньняшняй Расеі дамінуюць старадаўнія ўяўленьні, што чалавек — нішто перад тварам дзяржавы, уладар можа рабіць са сваімі падданымі што захоча. Якія там яшчэ правы чалавека?

На мой погляд, справа тут, як звычайна ў Беларусі, ва ўяўленьнях, псыхалёгіі аднаго чалавека. Праблема ў тым, што арыштаваныя блогеры ня проста ўхвалялі «русский мир». Такіх дзеячаў у краіне вельмі шмат. На беларускіх тэлеканалах адэпты «русского мира» (Дзермант, Плашчынскі, Баравік, Бяляеў, Ялфімаў, Зелянкоўскі, Крыштаповіч) не вылазяць з розных ток-шоў. Але пры гэтым яны хваляць Лукашэнку і дэманструюць вернападданасьць.

А вось арыштаваныя калюмністы якраз абвінавачваюць Лукашэнку ў русафобіі, патураньні беларускаму нацыяналізму, імкненьні адарваць Беларусь ад Расеі, ісьці па шляху Украіны на Захад.

І вось менавіта гэта Лукашэнка ўспрымае вельмі хваравіта. Здаўна ён вельмі ўважліва сочыць, што кажуць пра яго расейскія мэдыі. Кіраўнік Беларусі процьму разоў уступаў у палеміку, канфлікт са СМІ РФ, высылаў маскоўскіх журналістаў. Вось і выступаючы перад прадстаўнікамі расейскіх рэгіянальных мэдыяў 17 лістапада, Лукашэнка абурался, што тамтэйшыя рэсурсы пішуць пра яго няпраўду, няправільна.

Але адна справа, калі яго бэсьцяць расейскія журналісты. І зусім іншая сытуацыя, калі ў нацыяналізме яго вінавацяць самі беларускія грамадзяне, якія жывуць у Беларусі. Гэта ўспрымаецца як данос Крамлю на здрадніцтва Лукашэнкі. Вось яна, прарасейская «пятая калёна» ў чыстым выглядзе.

Справа ў тым, што Лукашэнка ад самага пачатку свайго кіраваньня ўстанавіў сваю манаполію на ўсю сфэру беларуска-расейскіх дачыненьняў, на дружбу з Расеяй. Усе спробы іншых палітычных суб'ектаў гуляць на гэтым полі жорстка перапыняліся. Нягледзячы на ўсю кампанію інтэграцыі з Расеяй, якая цягнецца чвэрць стагодзьдзя, у Беларусі няма русафільскіх, панславянскіх партыяў, якія б выступалі за большую ступень інтэграцыі з РФ, чым прапануе афіцыйны Менск. Праэўрапейскія ёсьць, а прарасейскіх няма. Ліквідавана партыя «Славянскі сабор „Белая Русь"». Жорстка спынена спроба Сяргея Касьцяна ў 2014 годзе стварыць партыю «Белорусский славянский комитет». Зьніклі аналітычныя структуры, якія тут шчыравалі ў 1990-я гады («Славянская академия»). Былі закрытыя славянафільскія газэты («Славянский набат» ды інш.)

Лукашэнка заўсёды больш хваравіта ўспрымаў сытуацыю, калі беларускія апазыцыянэры атрымлівалі палітычную і матэрыяльную падтрымку з Расеі, хоць на аналягічную падтрымку з Захаду глядзеў больш паблажліва. Казулін і нябожчык Марыніч, западозраныя ў сувязях з Расеяй (Марыніч быў затрыманы зь вялікай сумай расейскіх грошай), атрымалі па пяць гадоў зьняволеньня. І, зьвярніце ўвагу, дзяржаўныя мэдыі цяпер усяляк падкрэсьліваюць, што Юрый Паўлавец, Дзьмітрый Алімкін і Сяргей Шыптэнка атрымлівалі ганарары ад расейскіх інтэрнэт-рэсурсаў. То бок прадавалі радзіму за расейскія рублі.

І вось гэтыя хлопцы паспрабавалі разбурыць лукашэнкаўскую манаполію. За што і атрымалі.

Глядзіце, падкакім соўсам падаецца гэтая справа дзяржаўнымі мэдыямі. Маўляў, гэтыя арышты скіраваныя ня супраць Расеі, а наадварот, закліканы ўмацаваць дружбу паміж Беларусьсю і РФ. Міністар інфармацыі Лілія Ананіч запэўнівае, што «заказчыкі і аўтары такіх артыкулаў спрабуюць пасеяць варожасьць паміж нашымі краінамі і народамі..., убіць клін у нашы глыбокія сяброўскія дачыненьні, у працэс будаўніцтва Саюзнай дзяржавы».

Што ёсьць сапраўдная дружба з Расеяй у гэтай краіне (як, дарэчы, і ўсё іншае), вызначае адзін чалавек. Хто гэтага не зразумеў, тым нагадалі. У даволі жорсткай форме.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

НАША ЎЛАДА

ЧТО ОТКРЫЛ ЛУКАШЕНКО В НЫНЕШНЕМ ГОДУ

И почему этому стоит скорее огорчаться, чем радоваться.

«Салідарнасць» вспоминает, что открывал глава Беларуси в уходящем году. На протяжении всего года Александр Лукашенко традиционно старался как можно чаще участвовать в различных церемониях с перерезанием красной ленточки.

Последний пример — открытие новых участков МКАД-2, которые позволят белорусским автомобилистам быстрее и без пробок добираться до места назначения. При этом 72 километра новой кольцевой уже были построены ранее, а сейчас к ним добавилось около 160 километров дороги.

До этого, в ноябре, глава государства открыл новый ледовый дворец в Шклове, на который было потрачено около 15 миллионов долларов.

— Я знаю, что наше с вами мероприятие в стране воспримут неоднозначно. Как это у нас часто бывает, кто-то будет шептать за углом, кто-то на кухне, что лучше бы эти деньги взяли, разделили, по кусочку бы раздали, не время строить это все. Ничего подобного. Помните, что это здоровье людей, — сказал тогда он.

В этом же месяце совместно с президентом Турции Реджепом Эрдоганом руководитель страны открыл Соборную мечеть Минска, которую на протяжении многих лет призывали построить белорусские мусульмане.

Ранее Александр Лукашенко принимал участие в открытии дворца спорта «Уручье», который также реставрировался течение продолжительного времени и наконец был сдан в эксплуатацию.

Кроме этого глава Беларуси открывал уже приевшиеся хоккейные турниры, байкерский фестиваль, «Славянский базар в Витебске» и другие мероприятия, чтобы хоть как-то насытить президентский публичный график.

Однако в нем, в отличие от прошлых лет, не нашлось места, к примеру, открытию новых предприятий, запуску современных производственных линий, новых логистических центров — то есть, всему, что хоть немного помогло бы белорусской экономике выбраться из кризиса. Почти все открытые в присутствии Лукашенко объекты не были построены в последнее время, а достраивались скорее по инерции и из последних сил.

Перечень «открытий» уходящего года, к сожалению, отражает застой белорусской экономики и подчеркивает стремление властей действовать старыми методами, закапывая деньги в проекты, которые никогда не окупятся.

Павел Рос
gazetaby.com

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 28.12.2016 у 15.30
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.